

การศึกษาการ เยี่ยมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย
ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร

เรือ เอกหญิง ธนพร แยมสุดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-636-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019052 117370516

A STUDY OF NURSING ROUNDS PERFORMED BY HEAD NURSES
IN GOVERNMENTAL HOSPITAL,
BANGKOK METROPOLITAN AREA

LT. THANAPORN YAEMSUDA .WRITN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science

Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-636-7

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ธนพร แยมสุตา, เรือเอกหญิง : การศึกษาการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์ของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF NURSING ROUNDS PERFORMED BY HEAD NURSES IN GOVERNMENTAL HOSPITAL, BANGKOK METROPOLITAN AREA) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญานุกรักษ์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา ตามาพงศ์, 174 หน้า ISBN 974-582-636-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์และการใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์ ตลอดจนเปรียบเทียบการใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน เลือกโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกการสังเกตและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างโดยผู้วิจัยซึ่งผ่านการทดสอบความตรงตามเนื้อหา และความคงที่ภายใน ($\alpha = 0.98$) ผลการวิจัยพบว่า

1. หัวหน้าหอผู้ป่วย มีการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์โดยรวม การปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจผู้ป่วย การปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจบุคลากร และการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจสาธารณะอยู่ในระดับน้อย ส่วนการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจโรงพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง
2. หัวหน้าหอผู้ป่วยใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์โดยรวม ด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล อยู่ในระดับมาก
3. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในระยะเวลาที่แตกต่างกัน ใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในแผนกสูติ-นรีเวชกรรม ศัลยกรรม อายุรกรรม และกุมารเวชกรรม ใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ได้รับการอบรมทางการบริหาร ใช้กระบวนการจัดการในการเยี่ยมชมตรวจทางการแพทย์มากกว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการอบรมทางการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติกร SP. KAJU Ems Kongs
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C386191 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: NURSING ROUNDS / MANAGEMENT PROCESS / HEAD NURSES

THANAPORN YAEMSUDA, LT . : A STUDY OF NURSING ROUNDS PERFORMED BY HEAD NURSES IN GOVERNMENTAL HOSPITAL, BANGKOK METROPOLITAN AREA. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROF. PUANGRAT BOONYANURAK, Ed.D. THESIS CO-ADVISOR : ASSISTANT PROF. PANIDA DAMAPONG, Ph.D., 174 pp. ISBN 974-582-636-7

This research was designed to study activities, the use of management process and to compare the use of management process of nursing rounds of head nurses. Ninety-six subjects were selected by using the multistage sampling technique. The instruments developed by the investigator were observation checklist and questionnaire which were validated and tested for internal consistency ($\alpha = 0.98$).

The major findings were as follows:

1. Head nurses have been practicing all kinds of nursing rounds, patient rounds, personnel rounds and public rounds at low level, while hospital rounds was at moderate level.

2. Head nurses have been practicing the management process of nursing rounds at high level as well as in planning, organizing and evaluation components.

3. There were no statistical significant differences at .05 level in the use of management process of nursing rounds classified by head nurses who have different years of work experiences.

4. There were no statistical significant differences at .05 level in the use of management process of nursing rounds classified by head nurses' working units which were obstetric-gynecological, surgical, pediatric and medical department.

5. Head nurses who attended nursing administration program used management process in nursing rounds more than those who have unattended nursing administration program at .05 significant level.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อผู้นิสิต..... นอ. นวรงค์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญยานุรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งเสียดสละเวลาอันมีค่าของท่าน ในการให้คำแนะนำ ชี้แนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีมาตลอด ตลอดจนให้กำลังใจแก่ศิษย์อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ศิษย์ประสบความสำเร็จในวันนี้ ศิษย์รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและพระคุณของท่านเป็นที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา คามาพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิด ตลอดจนให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ และอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่คอยติดตามและสนับสนุนผู้วิจัยด้วยความห่วงใยเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 15 ท่าน ที่กรุณาตรวจและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าแผนกการพยาบาลในโรงพยาบาลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนหัวหน้าหอผู้ป่วยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้กำลังใจและความช่วยเหลืออย่างมากจากเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียน โดยเฉพาะ คุณอรทัย พงศ์กล้า คุณอารีย์ อรรถนุพรรณ และคุณทิพวรรณ ตั้งวงศ์กิจ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือทุกท่านที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือด้วยดีมาตลอด และบุคคลอีกหลายท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้หมด ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของบิดา-มารดา และขอขอบใจน้อง ๆ ที่คอยห่วงใยและช่วยแบ่งเบาภาระทางครอบครัว และที่จะลืมไม่ได้เลย คือ คุณเรวัต แยมสุดา ผู้คอยให้ความห่วงใย ช่วยเหลือและสนับสนุนทุนการศึกษาของผู้วิจัยมาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

เรือเอกหญิง ธนพร แยมสุดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ปัญหาการวิจัย.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผลการวิจัย.....	121
ข้อเสนอแนะ.....	130

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	140
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	141
ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	147
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างเครื่องมือและคู่มือวิเคราะห์.....	152
ประวัติผู้เขียน.....	174

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามโรงพยาบาล	58
2. จำนวนข้อในแต่ละประเภทการเยี่ยมชมตรวจของแบบบันทึกการสังเกตกิจกรรมการ เยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาลประจำวันของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	59
3. ค่าความเที่ยงของการสังเกตของผู้ช่วยวิจัยในการบันทึกการสังเกตกิจกรรม การเยี่ยมชมตรวจ.....	66
4. จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน สังกัดของโรงพยาบาล วุฒิการศึกษา และการได้รับการอบรม ทางการบริหาร.....	76
5. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทาง การพยาบาลประจำวันของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามประเภทของการเยี่ยมชมตรวจ	79
6. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทาง การพยาบาลในประเภทของการเยี่ยมชมตรวจผู้ป่วย จำแนกเป็นรายข้อ.....	80
7. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทาง การพยาบาลในประเภทของการเยี่ยมชมตรวจบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ.....	85
8. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทาง การพยาบาลในประเภทของการเยี่ยมชมตรวจโรงพยาบาล จำแนกเป็นรายข้อ.....	86
9. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติกิจกรรมการเยี่ยมชมตรวจทาง การพยาบาลในประเภทของการเยี่ยมชมตรวจสาธารณะ จำแนกเป็นรายข้อ.....	88
10. จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามความสมบูรณ์ของการปฏิบัติกิจ กรรมการเยี่ยมชมตรวจผู้ป่วย.....	90
11. จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามความสมบูรณ์ของการปฏิบัติกิจ กรรมการเยี่ยมชมตรวจบุคลากร.....	91
12. จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามความสมบูรณ์ของการปฏิบัติกิจ กรรมการเยี่ยมชมตรวจโรงพยาบาล.....	92
13. จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามความสมบูรณ์ของการปฏิบัติกิจ กรรมการเยี่ยมชมตรวจสาธารณะ.....	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้กระบวนการจัดการในการ เชื่อมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยในด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล.....	94
15. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้กระบวนการจัดการในการ เชื่อมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยในด้านการวางแผน จำแนกเป็น รายชื่อ.....	95
16. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้กระบวนการจัดการในการ เชื่อมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยในด้านการดำเนินงาน จำแนกเป็น รายชื่อ.....	100
17. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้กระบวนการจัดการในการ เชื่อมตรวจทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยในด้านการประเมินผล จำแนกเป็น รายชื่อ.....	104
18. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้กระบวนการจัดการในการเชื่อมตรวจทางการ พยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน.....	107
19. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้กระบวนการจัดการในการเชื่อมตรวจทางการ พยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน.....	109
20. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้กระบวนการจัดการในการเชื่อมตรวจทางการ พยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามการได้รับการอบรมทางการบริหาร....	111